

Curs de apologetica evangheliilor și a cărții Geneza

Lectia 1: Genul literar al Genezei și portretul autorului, structura textului.

Continut

Curs de apologetica evangheliilor și a cărții Geneza.....	1
Lectia 1: Genul literar al Genezei și portretul autorului, structura textului.....	1
1. Cine și ce fel de autor este autorul ei?.....	2
A. Louth, M. Conti, „Introduction to Genesis 1-11”, in <i>Genesis 1-11, Ancient Christian Commentary on Scripture (ACCS)</i> , Downers Grove, IL: IVP, 2001, xxxviii- lii.....	3
2. Ce fel de text este Geneza?.....	3
W. Creighton Marlowe, Patterns, Parallels, and Poetics in Genesis 1,.....	3
Teologie.....	3
Liturgie și teologie:.....	4
text pre-științific, - dar nu manual științific, text cu limbaj cultural integrat.....	4
raport de surse sau mărturie inspirată ca raport despre creație.....	4
literatură de sinteză, de vârf gnoseologic, epistemologic.....	4
Este un text inspirat divin.....	4
Ce fel de text NU este Geneza.....	4
7 Reguli de interpretare a textului Genezei.....	4
G.J. Wenham, <i>The Word Biblical Commentary Vol. 1: Genesis 1-15</i> on page 46	5
Francis S. Collins (<i>The Language of God: A Scientist Presents Evidence for Belief</i> , page 140) says,.....	5
3. Elemente structurale și teologice în Geneza 1-2.....	6
Traducerea Cornilescu literală VDCL (1931).....	6
Relatarea no. 1 (E).....	6
Ziua 1.....	6
Ziua 2.....	6
Ziua 3.....	6
Ziua 4.....	6
Ziua 5.....	6
Ziua 6.....	7
Ziua 7.....	7
Relatarea no.2 (J).....	7
Pământul fără apă și vegetație.....	7
Crearea lui Adam și Edenul.....	7

Interacțiunea lui Dumnezeu cu omul.....	8
Discutii structurale.....	9
C. Marlowe:.....	9
O. Baban (sinteza).....	9
Probleme lingvistice. Echilibrul între analiza literară și mesajul teologic.....	10
4. Concluzii.....	10
Bibliografie.....	11

Geneza, prima carte a Pentateuchului, are o importanță majoră în iudaism și în creștinism. Hristos însuși o amintește de câteva ori, adică se referă la evenimentele descrise în ea (creație, potopul lui Noe, viața lui Avraam). Informațiile ei despre om, despre Dumnezeu, despre păcatul umanității și despre posibilitatea iertării și remedierii, a restaurării (a mântuirii) sunt esențiale creștinilor. Oare poate fi luată la pachet, ca ansamblu inspirat de Dumnezeu și consemnat de Moise, sau poate fi analizată, secționată și păstrată pe bucăți? Care este mesajul ei? Cine este, într-adevăr, autorul ei? Ce mai înseamnă ea pentru cititorul modern?

Înainte de a discuta despre istoria și consemnarea Creației din Geneza avem nevoie să punem două-trei întrebări importante:

Ce fel de text este Geneza? Cine și ce fel de autor este autorul cărții Geneza? Ce mesaj are Geneza?

1. Cine și ce fel de autor este autorul ei?

Dumnezeu este denumit Elohim în Geneza 1.1-2.4, 5:1-32, 6:9-22.7:6-10.8:1-19 and 9:1-17. În rest el este numit IHWH (Yahweh, Iehova). Unii comentatori spun că aceste detalii, la care se adaugă și altele, diverse precizări, indică existența mai multor autori, în cele cinci cărți ale lui Moise.

Savanții teologi de astăzi, sau din ultimii 150 de ani, au propus următoarele surse pentru cartea Genezei: autorul Elohist, autorul Iahvist, autorul Preot (ocupat cu probleme de liturghie și aspecte legale), autorul D (deuteronomist – ocupat cu reforma pre-exilică).

Autorul moral și cel care a consemnat istoric textul Genezei se poate considera însă că este Moise. El însă a folosit surse anterioare și a avut revizori ulteriori, posibil Iosua, Samuel și alții mai târziu cum ar fi Ezra, Ieremia.

Autorul Elohist poate fi foarte bine reprezentat de tradiția orală transmisă pe linia Adam, Noe, Sem, Avraam, Isaac, Iacov. Dacă au fost și tradiții scrise, nu știm, dar ele ar putea veni din partea lui Avraam? Isaac? Iacov?, mai ales Iosif.

Moise a beneficiat, desigur, de inspirația Duhului Sfânt, pentru toți credincioșii care recunosc Scripturile VT și NT, ca lucrări inspirate de Dumnezeu. De asemenea, ne putem aștepta să regăsim între sursele lui Moise și scrieri preoțești egiptene și, respectiv, surse istorice și religioase mesopotamiene sau canaanite accesibile la vremea aceea în Egipt sau în Madian.

Există autori care îl contestă pe Moise ca autor (P. Enns) și propun un colectiv evreu în timpul lui Solomon sau chiar mai târziu. Catolicismul are o atitudine reținută, plurivalentă. Islamul, este

împotriva ideii că Moise a scris Pentateuchul (cele cinci cărți numite „ale lui Moise”). Mulți alți autori fie evrei, fie Catolici, Ortodocși sau protestanți susțin însă caracterul de autor al lui Moise prin dovezi interne și externe, istorice sau literare. Trebuia însă un geniu ca Moise ca să scrie o relatare genială ca aceea din Geneza-Exod-Numeri-Levitic-Deuteronom, și o serie de credincioși redactori ca să o tina la zi, până la exilul în Babilon, intervenind cu minimum de date.

El a avut pregătirea, chemarea (autoritatea), talentul și timpul de a scrie Geneza.

A. Louth, M. Conti, „Introduction to Genesis 1-11”, in Genesis 1-11, Ancient Christian Commentary on Scripture (ACCS), Downers Grove, IL: IVP, 2001, xxxviii-lij.

2. Ce fel de text este Geneza?

Descrierea genului literar al Genezei este însă mai complexă. În ce privește narațiunea, ea are narațiuni foarte comprimate, sintetice, ideologice chiar, reprezentând firul istoriei de la creația universului și a Pământului, la cea a vieții, în general, și a omului – în special, apoi, o porțiune de istorie generală a omenirii și problemelor ei principale în relație cu Dumnezeu (istoria potopului și a turnului-cetate Babel), după care se focalizează pe istoria strămoșilor lui Israel care au primit o chemare de la Dumnezeu să se așeze în Canaan și să transforme țara spre bine (Avraam, Isaac, Iacov, Iosif, Moise, - iar în Pentateuch experiența Exodului, de pe Sinai, intrarea în Canaan, etc.).

Din punct de vedere poetic, Geneza 1-2 are structuri interioare bine definite, paralelisme și contraste interne, seturi de simboluri, care o apropie de epopeile eroilor antici și de miturile cosmologice și naționale ale popoarelor din jur. În această privință, atât porțiunile evident poetice, cât și narrative, sunt încărcate de simbolism, de polemică indirectă, de teologie și de justificări istorice ale poziției geografice și a valorilor intelectuale și sufletești ale poporului evreu. Așadar, genul literar al Genezei nu este doar poetic- narativ, ci și teologic-istoric, ideologic-științific (mitic, explicativ). Geneza 1-11 ca text fundamental este o mare introducere la istoria omenirii.

Care este mesajul Genezei? Care este finalitatea mesajului transmis (scopul, ținta, efectul urmărit, intenția autorului)? Care este intenția divină și în ce fel o putem recupera? De ce este importantă forma transiterii, care este ea și ce comunică această formă?

S-au propus mai multe caracterizări pentru Geneza: narațiune, poezie, mit, document teologic.

Ca text mitologic – unii o văd ca o construcție literară spirituală, imaginară, culturală referitoare la creație (conceptul biblic al creației, mesajul, și pașii progresivi – etape).

Ca istorie sacră (începutul universului, începutul omenirii, începutul patriarhilor, începutul lui Israel)

Poezie, epopee cosmologică. Poezie ebraică. Poezia folosește figuri de stil și paralelisme (enumerări, repetiții, referințe extra-textuale, etc.) și oferă structură echilibrată, elegantă unei expuneri.

W. Creighton Marlowe, Patterns, Parallels, and Poetics in Genesis 1,

Journal of Inductive Biblical Studies 3/1:6-27 (Winter 2016)

While not strictly historical prose, poetic genre can contain historical references. Some have appealed to the use of the waw consecutive in Genesis 1 as evidence of historical narrative.¹⁷ Hebrew grammars have long recognized that this form expresses “succession in time,” temporal or logical.¹⁸

Teologie

teologie – introducere la Pentateuch (motivator, explicator)

teologie – polemică, cosmogonie, antropologie, theos-logie, cosmologie

Ce fel de Dumnezeu este Dumnezeu, cum este Dumnezeu? Ce este omul (ca ființă, destin)?

text polemic filosofic, pre-științific, religios

Liturghie și teologie:

Geografie arhetipală, centrul lumii, centrul apelor, grădina Eden, muntele sfânt (Noe, Eden?), templul. Din templul lui Ezechiel curge un râu, din Ierusalimul ceresc curge un râu, din Eden curgea 4 râuri... în patru direcții ale lumii... săptămâna creației conține adevăruri despre săptămâna sabatică sinaitică, despre sabatul divin restaurator final, etc.

Ezechiel 28.13-14, Eden și muntele, era Eden pe un munte? De aceea izvorau râurile din el?

Literatură sapiențială – wisdom literature (Gen 3 – dar și altele, Meyers)

text pre-științific, - dar nu manual științific, text cu limbaj cultural integrat.

cosmologie, universul creat văzut din perspectivă teologică

biologie,

geologie,

antropologie,

marele divorț – marea relocare sau excludere a Genezei în spațiul exclusiv religios, afară din dialogul științific

raport de surse sau mărturie inspirată ca raport despre creație

compilație de surse

surse patriarhale (Adam, Noe, Avraam, Iosif)

coroborări de surse antice filosofice egiptene

revelație și inspirație profetică (retro-fetic), de conținut, expresie, structură, teme

literatură de sinteză, de vârf gnoseologic, epistemologic

Este un text inspirat divin.

Ce fel de text NU este Geneza.

Nu este (doar) poezie

Nu este un manual de știință, nu vine să stabilească sau să confirme anumite teorii științifice

Nu este o istorie completă, ci una de sinteză, focalizată tematic

Nu este pur și simplu imaginație religioasă, motivată ideologic

Nu este un raport amănunțit al creației, dar nici un elaborat șir de metafore despre creație, sau o poezie plină de figuri de stil atrăgătoare

7 Reguli de interpretare a textului Genezei

(apud 13 la Gary C. Cohen)

1. Recunoașterea rolului Duhului Sfânt la scrierea (inspirația divină) și citirea textului (interpretare).
2. Folosirea metodelor de analiză gramaticală, în context cultural, istoric și lingvistic. Atenție la termeni (cuvinte) și concepte biblice, anume cuvintele sunt folosite în contexte date. Scriptura folosește limbajul cultural care reflectă aparențele senzoriale
3. Coerența Scripturii (Scriptura interpretează Scriptura)
4. Hiaturi temporale posibile sau imposibile ori nenesesare
- 5 Polemica religioasă implicită
6. Menținerea bias-ului istoric, în contra celui mitologic.
7. Evitarea interpretărilor radicale, logice, dar cu bază redusă de susținere biblică (Augustin, Aquinas). Exegeză nu eisegeză.

G.J. Wenham, *The Word Biblical Commentary Vol. 1: Genesis 1-15* on page 46 ...

[Genesis 1:1–2:3]

Extrabiblical creation stories from the ancient Near East are usually poetic, **but Gen 1 is not typical Hebrew poetry**. Indeed, some writers endeavoring to underline that Gen 1 is pure priestly theology insist that it is not poetry at all. There is no "hymnic element in the language" (von Rad, 47). On the other hand, Gen 1 is not normal Hebrew prose either; its syntax is distinctively different from narrative prose.

Francis S. Collins (*The Language of God: A Scientist Presents Evidence for Belief*, page 140) says,

"There is no question that this is a powerful and poetic narrative recounting the story of God's creative actions." Jeff A. Benner ('Poetry in the Hebrew Bible') finds **multiple levels of poetry** in the first creation story (Genesis 1:1-2:3). First, Benner defines a chiastic structure for this passage,

gen 1.1-2

gen 1. 3-31

gen 2.1-3

gen 2.4-15-25

3. Elemente structurale și teologice în Geneza 1-2

Traducerea Cornilescu literală VDCL (1931)

Relatarea no. 1 (E)

La început Dumnezeu a făcut cerurile și pământul. (un trecut îndepărtat sau un titlu pentru ce urmează?)

Ziua 1

2Și pământul era pustiu și gol și era întuneric peste fața adâncului și Duhul lui Dumnezeu se mișca peste fața apelor. 3Și Dumnezeu a zis: **Să fie lumină!** Și a fost lumină. 4Și Dumnezeu a văzut că lumina era bună și Dumnezeu a despărțit lumina de întuneric. 5Și Dumnezeu a numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua întâi.

Ziua 2

6Și Dumnezeu a zis: **Să fie** o întindere între ape și să despartă apele de ape. 7Și Dumnezeu a făcut întinderea și a despărțit apele care erau dedesubtul întinderii de apele care erau deasupra întinderii. Și așa a fost. 8Și Dumnezeu a numit întinderea ceruri. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a doua.

Ziua 3

9Și Dumnezeu a zis: **Să se strângă** la un loc apele care sunt dedesubtul cerurilor și să se arate uscatul! Și așa a fost. 10Și Dumnezeu a numit uscatul pământ, iar strângerea apelor a numit-o mări. Și Dumnezeu a văzut că era bine. 11Și Dumnezeu a zis: **Să dea pământul** verdeață, ierburi care fac sămânță, pomi roditori care fac roade după soiul lor în care este sămânța lor pe pământ. Și așa a fost. **12Și pământul a dat verdeață**, ierburi care fac sămânță după soiul lor și pomi care fac roade în care este sămânța lor după soiul lor. **Și Dumnezeu a văzut că era bine.** 13Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a treia.

Ziua 4

14Și Dumnezeu a zis: **Să fie** luminători în întinderea cerurilor ca să despartă ziua de noapte și să fie ca semne și ca vremi și ca zile și ani. 15Și ei să fie ca luminători în întinderea cerului ca să lumineze pe pământ. Și așa a fost. 16Și Dumnezeu a făcut cei doi mari luminători: luminătorul mai mare ca să stăpânească ziua și luminătorul mai mic ca să stăpânească noaptea; a făcut și stelele. 17Și Dumnezeu i-a pus în întinderea cerurilor ca să lumineze pe pământ 18și să stăpânească ziua și noaptea și să despartă lumina de întuneric. **Și Dumnezeu a văzut că era bine.** 19Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a patra.

Ziua 5

20Și Dumnezeu a zis: **Să mișune apele** cu mulțimi de viețuitoare și să zboare păsări deasupra pământului pe fața întinderii cerurilor. 21Și **Dumnezeu a făcut peștii** cei mari de mare și orice vietate care se mișcă, de care roiesc apele după soiul lor, și orice pasăre înaripată după soiul ei. **Și Dumnezeu a văzut că era bine.** **22Și Dumnezeu le-a binecuvântat**, zicând: Creșteți și înmulțiți-

vă și umpleți apele în mări și să se înmulțească păsări pe pământ. 23Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a cincea.

Ziua 6

24Și Dumnezeu a zis: **Să dea pământul** vietate după soiul său, dobitoace și târătoare și viețuitoare a pământului după soiul său. Și așa a fost. **25Și Dumnezeu a făcut viețuitoarea pământului** după soiul său și dobitoacele după soiul lor și orice se târăște pe pământ după soiul său. **Și Dumnezeu a văzut că era bine.** 26Și Dumnezeu a zis: **Să facem om** după chipul nostru, după asemănarea noastră; și ei să stăpânească peste peștii mării și peste păsările cerurilor și peste dobitoace și peste tot pământul și peste orice târătoare care se târăște pe pământ. **27Și Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său;** l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; i-a făcut parte bărbătească și parte femeiască. **28Și Dumnezeu i-a binecuvântat și Dumnezeu le-a zis: Creșteți și înmulțiți-vă și umpleți pământul și supuneți-l și stăpâniți peste peștii mării și peste păsările cerurilor și peste orice vietate** care se târăște pe pământ. 29Și Dumnezeu a zis: Iată v-am dat orice iarbă care face sămânță care este pe fața întregului pământ și orice pom în care este rodul unui pom care face sămânță: să vă fie ca hrană. 30Și oricărei viețuitoare a pământului și oricărei păsări a cerurilor și oricărei târătoare care se târăște pe pământ în care este un suflet viu am dat ca hrană orice iarbă verde. Și așa a fost. **31Și Dumnezeu a văzut tot ce făcuse și iată era foarte bine.** Și a fost seară și a fost dimineață: ziua a șasea.

Ziua 7

1Și cerurile și pământul și toată oștirea lor au fost sfârșite. 2Și în ziua a șaptea Dumnezeu și-a sfârșit lucrarea pe care o făcuse și în ziua a șaptea s-a odihnit de toată lucrarea sa pe care o făcuse. 3Și Dumnezeu **a binecuvântat ziua a șaptea și a sfințit-o** pentru că în ea s-a odihnit de toată lucrarea sa pe care o zidise Dumnezeu ca s-o facă. Facerea omului 4 Acestea sunt obârșiile cerurilor și pământului când au fost zidite în ziua când Domnul Dumnezeu a făcut pământ și ceruri.

Relatarea no.2 (J)

Pământul fără apă și vegetație...

4. Iată istoria cerurilor și a pământului, când au fost făcute.

5. În ziua când a făcut Domnul Dumnezeu un pământ și ceruri, nu era încă pe pământ niciun copăcel de câmp și nicio iarbă de pe câmp nu încolțea încă: fiindcă Domnul Dumnezeu nu dăduse încă ploaie pe pământ și nu era niciun om ca să lucreze pământul.

6. Ci un abur se ridica de pe pământ și uda toată fața pământului.

Crearea lui Adam și Edenul

7. Domnul Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață, și omul s-a făcut astfel un suflet viu.

8. Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre răsărit; și a pus acolo pe omul pe care-l întocmise.

9. Domnul Dumnezeu a făcut să răsară din pământ tot felul de pomi, plăcuți la vedere și buni la mâncare, și pomul vieții în mijlocul grădinii, și pomul cunoștinței binelui și răului.
10. Un râu ieșea din Eden și uda grădina; și de acolo se împărțea și se făcea patru brațe.
11. Numele celui dintâi este Pison; el înconjoară toată țara Havila, unde se găsește aur.
12. Aurul din țara aceasta este bun; acolo se găsește și bedelion și piatră de onix.
13. Numele râului al doilea este Ghihon; el înconjoară toată țara Cuș.
14. Numele celui de al treilea este Hidechel: el curge la răsăritul Asiriei. Al patrulea râu este Eufratul.
15. Domnul Dumnezeu a luat pe om și l-a așezat în grădina Edenului, ca s-o lucreze și s-o păzească.

Interacțiunea lui Dumnezeu cu omul

Porunca cunoașterii

16. Domnul Dumnezeu a dat omului porunca aceasta: "Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; 17. dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el vei muri negreșit."

Perechea Eva

18. Domnul Dumnezeu a zis: "Nu este bine ca omul să fie singur; am să-i fac un ajutor potrivit pentru el."

19. Domnul Dumnezeu a făcut din pământ toate fiarele câmpului și toate păsările cerului; și le-a adus la om, ca să vadă cum are să le numească; și orice nume pe care-l dădea omul fiecărei viețuitoare, acela-i era numele. 20. Și omul a pus nume tuturor vitelor, păsărilor cerului și tuturor fiarelor câmpului; dar pentru om nu s-a găsit niciun ajutor care să i se potrivească.

21. Atunci Domnul Dumnezeu a trimis un somn adânc peste om, și omul a adormit; Domnul Dumnezeu a luat una din coastele lui și a închis carnea la locul ei. 22. Din coasta pe care o luase din om, Domnul Dumnezeu a făcut o femeie și a adus-o la om. 23. Și omul a zis: "Iată în sfârșit aceea care este os din oasele mele și carne din carnea mea! Ea se va numi "femeie", pentru că a fost luată din om." 24. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa, și se va lipi de nevasta sa și se vor face un singur trup.

25. Omul și nevasta lui erau amândoi goi și nu le era rușine.

Discutii structurale

C. Marlowe:

A light + sky, land (days 1-2; 90 words) 2 phases

B seas + land and plants (day 3; 69 words) 2 phases

C sun, moon, and stars (day 4; 69 words) 1 phase

B' fish and birds + blessing (day 5; 57 words) 2 phases

A' animals + humans + blessing (day 6; 149 words) 2/3 phases

(2 phases could be seen if animals and humans are grouped as "land animals")

Paralelismul creării lumii strict fizice (zilele 1-4) și a lumii viețuitoarelor (zilele 5-6; cf. Marlowe):

Lumea materială (zile 1-4), 228 cuvinte

A. sky + land + light day 1

B. sky day 2

C. land + seas day 3

D. plants day 3

E. sun, moon, stars day 4

Lumea viețuitoarelor (zilele 5-6) 95 cuvinte

A. fish and birds day 5

B. binecuvântare, ziua 5

C. animals day 6

D. humans day 6

E. binecuvântare, ziua 6

Un paralelism chiastic pentru crearea lumii fizice:

Day One (1:1-5) heavens and earth created (planets and stars implied) sky and land enlightened (day and night)

Day Two (1:6-8) sky (waters above) named

Day Tree I (1:9-10) earth: land and seas (waters below) named

Day Tree II (1:11-13) land: vegetation called to grow

Day Four (1:13-19) heaven and earth enlightened (planets and stars added) times calculated (day and night)

Marlowe atrage atenția că există o diferențiere și paralelism între crearea lumii fizice și a celei vii. De asemenea, el atrage atenția că în cazul separării apelor de uscat și a apariției vegetației (ziua 3), precum și în cazul apariției de pești în apa și de viețuitoare pe pământ (ziua 5-6), se folosesc verbe care implică o acțiune a apelor sau a pământului, eventual procese de durată.

De fapt, există două zone în care s-ar putea considera o fractură de timp, sau o schimbare de ritm în trecerea timpului: a. la începutul relatării creației (Gen 1.1-1.2, Thomas Chalmers, sec. 19, o lume pre-Adamică), în timpul săptămânii creației (ziua 3, 5, 6). Bert Thomson, *The Bible and the Age of the Earth*, Montgomery, AL: Apologetic Press, 2003 (1999).

O. Baban (sinteza)

1:1, Introducerea, începutul cerului și pământului (binom inițial: ceruri – Pământ).

1:2-5, prima zi, lumina în întuneric, binom zi - noapte
1:6-8, a doua zi, bolta cerului, binom cer - ape
1:9-13, a treia zi, binom ape – uscat (trinom: ape - uscat – vegetație)

1:14-18, a patra zi, binom: soare-lună (trinom: soare – lună - stele)
1:19-23, a cincea zi, binom biologic: ființe marine – păsări în văzduh
1:24-31, a șasea zi, binom biologic: viețuitoare uscat - om.

2:1-3, Finalul, a șaptea zi, sabat (binom final, implicit: șase zile lucru – a șaptea de odihnă)

Probleme lingvistice. Echilibrul între analiza literară și mesajul teologic

Formatul general al prezentării zilelor de creație este acesta,

Dumnezeu a zis... și așa a fost.
Dumnezeu a făcut // a numit // a așezat // a binecuvântat etc.
Dumnezeu a zis...
(Dumnezeu a văzut că era bun, că era bine)
Declarație temporală: a fost o seară și o dimineață, ziua x.

Evenimentele fiecărei zile sunt cuprinse într-un paralelism discursiv de tip *fiat* (să fie!) – *effectio* (și a fost așa) și sunt delimitate de precizările temporale a fost o seară și o dimineață, ziua nr = x¹. Unii autori scot în evidență și alți termeni cheie care descriu acțiunea divină²:

Dumnezeu a făcut (אָשָׁח, **asah**) bolta, corpurile cerești, ființele marine și păsările, animalele terestre și omul.

Dumnezeu a separat (בָּרָא, **badal**) lumina și întunericul, apele de sus și cele de jos, apele și uscatul.

Dumnezeu a pus (נָתַן, **natan**) corpurile cerești deasupra lumii nelocuite și pe om să stăpânească peste lumea locuită.

Dumnezeu a creat (בָּרָא, **bara**) ființele marine, păsările, omul³.

Unii văd o deosebire de sens între *bara* și *asah*, subliniind că *bara* înseamnă a crea din nimic, iar *asah*, înseamnă a crea dintr-un material pre-existent, sau chiar a re-crea.

Vaw consecutiv, (și) o succesiune neîntreruptă de elemente similare.

Timpurile verbelor. Aspecte de anterioritate (vs. 1-2), aspecte de proces (zilele 3, 5, 6).

4. Concluzii

1 E. J. Young, „The Days of Genesis. Second Article”, *WTJ* (Westminster Theological Journal) 25 (1962-3), 143-71, 150.

2 B.K. Waltke, „The Creation Account in Genesis 1.1-3”, *Bibliotheca Sacra* 132 (1975) 327-342, 337.

3 Unii comentatori încearcă să deosebească anumite nuanțe teologice în folosirea verbelor *asah* (a face, a crea dintr-un material pre-existent) și *bara* (a crea din nimic, *ex nihilo*). Există însă posibilitatea majoră ca ele să fie doar echivalente stilistice care descriu acțiunea divină.

Bibliografie

Kevin Buskager, Young Earth Creationism: An Evolution of Myth, p.157

To scholars, Genesis falls under the genre of myth, a classification of writing style consisting of a “traditional tale with secondary, partial reference to something of collective importance” (Burkett 1979). In the battle against evolution, YEC has marked science as a form of intellectual currency, perceived as more valuable than myth.

He takes „myth” as a positive term, not pejorative, yet does not accept Genesis as a genuine, objective description.

John Lennox, Seven days that divide the world

Lennox crede că între versetul 1 și 2 din Geneza 1 sunt milioane, miliarde de ani, după tipar evoluționist și Big-Bang.

p.120,

Regarding the genre of Genesis 1, C. John Collins writes, "We have called the passage a narrative, and this is proper because of the prominent use of the wayyiqto[1 to denote successive events. But we must acknowledge that it is an unusual narrative indeed: not only because of the unique events described and the lack of other actors besides God, but also because of the highly patterned way of telling it a11."3

The Genesis text comes to us from the ancient Near East, and so any attempt to understand it will be enriched by knowledge of the literature and culture of the time ...

pp.122-123

The God of Genesis is utterly distinct. He was not created by the universe, as were the pagan gods. It is the other way round. The God of Genesis is not a created God at all; he is the Creator of the universe.

Hugh Ross, A Matter of Days, Resolving a Creation Controversy, Covina, CA: RTB Press, 2015, 2nd ed (1st ed, 2004)

He is an Old Earth creationist, pro Big Bang.

He mentions that „A spokesman for the U.S. Geological Survey (a key witness in the 1981 Arkansas creation-evolution trial) equated the creationists’ claims for a young Earth with “the flat Earth hypothesis and the hypothesis that the sun goes around the Earth.” 69 Writing for the American Association for the Advancement of Science, researchers Allen Hammond and Lynn Margulis made this comment about the young-universe view: “Adoption of creationist [that is, young-universe creationist] ‘theory’ requires, at a minimum, the abandonment of essentially all of modern astronomy, much of modern physics, and most of the earth sciences.”70 ”

Eduard J. Young, The Days of Genesis, p.148

E.J. Young, The Days of Genesis. Second Article, Westminster Theological Journal 25 (1962-3) 143-71.

Copyright © 1963 by Westminster Theological Seminary, cited with permission.

Genesis has its own genre... a document sui generis

Genesis one is a document sui generis; its like or equal is not to be found anywhere in the literature of antiquity.⁸⁰ And the reason for this is obvious. Genesis one is a divine revelation to man concerning the creation of heaven and earth. It does not contain the cosmology of the Hebrews or of Moses. Whatever that cosmology may have been, we do not know. Had they not been the recipients of special revelation their cosmology probably would have been somewhat similar to that of the Babylonians. There is no reason to believe that their ideas as to the origin of the heavens and earth would have been more "advanced" than those of their neighbors. Israel, however, was favored of God in that he gave to her a revelation concerning the creation of heaven and earth,⁸¹ and Genesis one is that revelation.